

MOTERŲ DIRVA

Sausis (January), 1949

No. 1.

MĖNESINIS
LAIKRAŠTIS

A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas

Moterų Sąjungos Centro Valdyba 1947-9

Ofiso adresas: 4559 So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

Dvasios vadas—KUN. N. PAKALNIS,
259 No. 5th St., Brooklyn, N. Y.

Pirmininkė—ALBINA DRIZA, 1238
Broadway Ave., Grand Rapids, Mich.

Vice pirmininkė—VERA GALNAITE,
717 W. 18th St. Chicago 16, Ill.

Raštininkė—ALBINA POŠKIENĖ, 4559
So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

Centro Rašt. namu adresas: 6606 So.
Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill.

Išdininkė—ELENA STATKIENĖ, 4559
So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

IŽDO GLOBĖJOS

ELIZBIETA PAURAZIENĖ, 17403 Quin-
cy Ave., Detroit 21, Mich.

FRANCES BAČINSKAS, 39 Providence
St. Worcester, Mass.

SEPTINTOJI CENTRO NARĖ

NELLIE MEŠKUNAS, 91 Congress Ave.,
Waterbury, Conn.

DAKTARAS-KVOTĖJAS

DR. S. BIEŽIS, 2201 W. Cermak Rd.,
Chicago 8, Ill.

DIREKTORĖS

Connecticut valst.—NELLIE MEŠKUNAS,
91 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Illinois valst.—MARIJONA ŠRIUBŠA,
6733 So. Campbell Ave., Chicago 29 Ill.

Massachusetts, Maine ir New Ham-
shire valst.—GENEVIEVE KANEB, 21
Commodore Rd., Worcester, Mass.

Michigan valst.—MARIJONA KASE,
16856 Littlefield, Detroit 27, Mich.

New York ir New Jersey valst.—
STELLA STRAZDAS, 135 Liberty St.,
Linden, N. J.

Ohio valst.—ONA STEPEL, 1218 Cas-
tleton Rd., Cleveland Heights, Ohio.

Pennsylvania valst. — J. TAMANAUS-
KIENĖ, 218 Oak St. Minersville, Pa.

Maryland valst.—ALDONA MATUKAI-
TĖ, 1427 W. Lexington St. Baltimore 22,
Md.

ORGANO REDAKTORĖ

SOFIJA SAKALIENĖ, 2056 W. 23rd
St., Chicago 8, Ill.

LITERATINĖ KOMISIJA

VERA GALNAITE, 717 W. 18th St.
Chicago 16, Ill. ANANINA WACKELL,
237 Millbury St., Worcester, Mass. MARI-
JONA JOKUBAITĖ, 175 Fillmore St.,
New Haven, Conn.

SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA

M. DELIONIENĖ, 10 Shannon St. Wor-
cester, Mass. M. PAUKŠTIENĖ, 4318
Maplewood St., Chicago 32, Ill. K. SRIU-
BIENĖ, 1627 So. 51 Ct., Cicero 50, Illi-
nois.

ATSTOVĖS I FEDERACIJOS TARYBA

VERONIKA LIUTKIENĖ, 32 Arthur
St., Worcester, Mass. ANANINA BAR-
VITZ, 2013 Canalport Ave., Chicago 16,
Illinois.

LEGALIS PATARĖJAS

ADV. JOSEPH GRISH, 77 W. Wa-
shington St., Chicago, Ill.

"MOTERŲ DIRVA"

Leidžia Amerikos Lietuvių Romos
Katalikų Moterų Sąjunga

PRENUMERATA:

Am. J. Valst metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užsienyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25

"MOTERŲ DIRVA"

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephone FRontier 6-1754

WOMEN'S FIELD

Published monthly by ALRC Women's
Alliance of America

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly	\$2.50
Six Months	\$1.25

WOMEN'S FIELD

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephone FRontier 6-1754

Ko Reikia, Kad Šie Metai Būtų Laimingi?

Pradėdami naujuosius metus, daugelis mūsų daug ką pažada. Bet ar mes tuos pažadus išlaikome? Ar tie pažadai nueina su vėju?

Brangios sąjungietės! Tegul šie metai būna visai kitokie, negu praėjusieji. Nedarykime pažadų, kurių negalėsime ištesėti. Vieną tik pažadėkime: seserišką meilę, o ją paseks visi kiti gražūs darbai.

Visose savo kalbose mes dažnai prisimenam seserišką meilę, kuri tačiau palieka vien žodžiuose. Kodėl tos meilės neparodome savo darbais, savo elgesiu?

Štai, vėl prasideda mūsų naujų narių vėjus. Kasmet rašome, raginame, kad kiekviena narė bent vieną naują narę prirašytų. Bet vis tiek vajai nebūna sėkmingi. Kame priežastis? Jeigu širdy nėra tikros meilės savo organizacijai, nėra tikros užuojautos jos valdybai, kuri iš tikros širdies dirba, galime rašyti storiausias knygas, bet vaisių nebus. Jeigu mūsų kuopose nebus taikos, žinokime, kad jos neaugs. Ne tik neaugs, bet ir esančių narių skaičius mažės.

Yra priežodis: "Dėl vieno nelabo šimtą koroja". Taip ir čia. Dėl vienos

netikusios narės visa organizacija kenčia.

Tad kiekviena iš mūsų, pradėjus naujus metus, pagalvokime ir pažadėkime sau nebūti ta netikusia nare. Jei gu neturime ką gero kalbėti, tylėdamos daugiau apturėsime Dievo malonių.

Tos narės, kurios užima vietas kuopų ar centro valdybose, pašvenčia daug laiko ir darbo organizacijos naudai. Prieš ką nors sakant, visuomet patirkime teisybę. Rasime, kad visuomet daroma organizacijos naudai ir pagal teisėtus valdžios reikalavimus.

Ir šių metų vajininkėms centras yra paskyręs dovanų. Nors dovanos nedidelės, bet juk ne vien dėl jų dirbame.

Pasirodykime, kad mylėdamos savo organizaciją, norime, kad ji augtų. Didžiukimės, kad galime įskaityti save viena iš narių vienintelės lietuvių moterų organizacijos Amerikoje.

Laimingų naujų metų ir geriausio pasisekimo brangioms sąjungietėms. Lai Dievas įkvepia į mūsų širdis meilės dorybę ir užgesina kiekvieną, kad ir mažiausią, pavydo liepsnelę.

Albina Driza,

Centro pirmininkė

Daugiau Dėmesio Šiam Reikalui

(OFICIALUS PRANEŠIMAS)

Moterų Sąjungos Centro Valdybos pastarasis posėdis nutarė vėl pravesiti naujų narių vėjų, kuris prasidėjo Sausio 1d. Baigsis Liepos 1d.

Kad paakstinus nares prie didesnio naujų narių verbavimo Centro Valdyba nutarė duoti ir dovanas.

Pirmoji dovana. Kuri narė prirašys nemažiau 25 nares į Pašalpos arba Pomirtinės Škyrių — jeigu bus rytieta, tai gaus "one-way coach train-fare" Chicagon į Moterų Sąjungos seimą. Jei nenorėtų traukinio dovanos, tai ta pati suma bus išmokėta pini-

gais. Gi jeigu dovaną laimės chicagietė, arba iš Chicagos apylinkės, dovana bus "one-way coach train-fare" iki New Yorko. Jeigu nenorėtų traukinio dovanos, tai ta pati suma bus išmokėta pinigais. Jeigu pasitaikytų "tie", tai yra lygų skaičių narių, tada dovana bus pedalinta per pus.

Visos kitos narės, kurios neišpildys reikalavimo gavimui 1-mos dovanos, gaus 50c. komiso už kiekvieną prirašytą narę į Pašalpos ar Pomirtinės Skyrius. (Jeigu narė laimės pirmą dovaną, ji negaus komiso). Nauja narė turi užsimokėti mokesčius už (6) šešis mėnesius ir į Lėšų Fondą pirm, negu jos prirašytoja galės gauti pirmą dovaną, arba komisą. Naujoji narė, išpildžius šiuos reikalavimus, gaus dovaną Moterų Sąjungos Jubiliejinę Knygą.

Kaip jau žinome, narės priimamos į Pašalpos Skyrių iki 40 metų amžiaus, o į Pomirtinės Skyrių iki 50 metų amžiaus. Jei naujoji narė yra virš 40 metų, amžiaus tada reikia atsiųsti Centrai jos metrikus arba krikšto sertifikatą.

Manau nėra reikalo narėms daug raginti. Supraskime, kad mes sudarom vienintelę lietuvių katalikių moterų fraternalę organizaciją Amerikoje. Sąjungos kuopų randasi visose kolonijose, nuo rytų iki vakarų ir "Middle West". Mes esame susibūrusios į šią organizaciją ne tik dėl draugiškumo, bet ir savo pačių naudoms. Mėginkim savo nuomonę apie šios organizacijos gerovę išreikšti į numatančioms naujoms narėms, o neabejotai nebus sunku gauti narių pirmai dovanai laimėti.

Organizacija, kaip ir žmogus, arba žygiuoja pirmyn, arba eina atgal. Jis negali ant vietos stovėti. Mūsų organizacijos ateitis yra naujose narė-

se. Šiandien naujos narės yra didžiojoje amerikietės lietuvaitės. Jas prirašę, užinteresuokime taipgi ir mūsų kuopų veikimu. O kai susipažins su mūsų veikimu, paliks veikiančios narės. O tokių mums ir reikia.

Centro Valdyba gali dėti didžiųjų pastangų apie vajų, bet jo pasekmės priklausys nuo pačių kuopų narių. Kiek mes darbuosimės, ieškosim naujų narių, kiek jų prirašysim, tokios bus ir pasekmės. Manau, būtų labai gera, jei kuopų valdybos paprašytų savo klebonų ir vikarų iš sakyklos paagituoti vajų, o narės, pasinaudamos ta proga, po mišių paimtų vardus kandidačių ir, kada bus kuopos susirinkimas, jas atsivesti, išpildyti aplikacijas, perstatyti susirinkime kitoms ir įtraukti į veikimą. Nelaukim, kad jos pas mūs ateitų. Pasimokykim iš apdraudų (insurance) atstovų. Eikim pas jas, kaip kad jie daro.

Taigi, visos stokim į darbą. Stiprinkim savo organizaciją. Iš to bus mums pačioms pasitenkinimas ir organizacijai nauda.

Kaikuriuos kuopos prašo tai ženklelių, tai kitų Moterų Sąjungos reikmenų (supplies) ir žada užmokėti kitą mėnesį arba trumpoj ateity. Mes tą prašymą kuogreičiausiai išpildom. Bet ar kuopos greit atsilygina skolą?

Yra tokių kuopų, kurios jau keli metai yra skolingos ar tai už ženklelius, ar mokesčių knygeles ar narių lapus. Kuomet Sąjunga ką perka, arba duoda spaudžinti, turi išanksto, arba kai darbas yra baigtas, užmokėti. Kuopos ilgai neatsilygindamos skolos, daro Sąjungai skriaudą iš finansinio atžvilgio. Be to, yra "bad business".

Tad, kurios kuopos skolingos už Są-

jungos "supplies", prašau neatidėliojant atsiųsti skolą.

Esame dėkingos toms kuopoms, kurios su savo reikalavimais ir pinigais atsiunčia.

Pasibaigus metams, pradėjome ruošti raportus dėl auditoriaus ir aktuario priruošimui "Annual Statement and Valuation Report". Kadangi darbas yra ilgas, nemažas ir nelengvas, tad reikia jam pašvęsti beveik visą sausio ir vasario mėnesius, kad suspėjus raportą pasiųsti Valstybių Insurance Departamentams. Tas reikia padaryti vasario 28 dieną.

Jeigu narės nesulauksite iš Centro sekretorės greito patarnavimo, atsakymo į laiškus, atsiuntimą reikalaujamų dalykų ir t. t., prašau turėti

kantrybę ir atsiminti, kad aš viena turiu tai viską dirbti ir atlikti. Svarbiau išpildyti Valstybių Insurance Departamentų reikalavimus ir pasiųsti raportą ne vėliau vasario 28d., negu iš kiekvienos valstybės gauti pabaudos po \$100.00 už kiekvieną suvėluotą dieną.

Turėdamos tai omeny, manau suprasiu, kad raštininkė yra užsiėmusi dideliu darbu.

Po vasario 28d. ir vėl galėsiu visų užsilikusių reikalavimų atlikti,

Žinau, su nekantrumu laukiate ir naujos M. S. konstitucijos. Prie pirmutinės progos ir ją išsiųsiu visoms kuopų raštininkėms.

Albina Poškianė

Centro raštininkė

Dvi Rezoliucijos

Palydėjome senuosius metus ir įžengėme į naujuosius.

Nauji metai, naujos dienos, nauji darbai, nauji vargai, nauji rūpesčiai, naujas kelias į nežinomą ateitį, naujas laukas nuopelnams.

Rodos, viskas nauja, betgi pažiūrėjus į gyvenimą viskas tas pats. Vėl taip pat bėga mėnesiai, savaitės, dienos, valandos, kaip ir praeitais metais.

1948-ji metai pasitraukė iš gyvenimo nusinešdami su savim daug gero, daug taipgi blogo, daug neišsipildžiusių svajonių ir nenuveiktų darbų. Užstojus 1949 metams rodos smarkiau pradėjo plakti širdys viltimi daug giedresnės ateities.

Kaip kitiems, taip ir mums-sajungietėms nauji metai atvėrė baltą knygą,

kad į ją pradėtume rašyti veikimo rezoliucijas. Viena tų rezoliucijų — *padaryti šiais metais sėkmingą naujų marių vaju*, kuris prasidėjo su sausio pirmą dieną. Visos kuopos, visos narės privalo pavirsti veikiančia jėga ir didžiausiu pasišventimu darbuotis išpildymui šimtu nušimčių tos rezoliucijos.

Kiekviena moteris, priklausydama Sąjungai jaučia turinti iš to sau naudą. Tą jausmą, tą supratimą reikia perduoti kiekvienai katalikei moteriai bei mergaitei, kurios domisi mūsų organizacija, bet dar nepriklauso. Daugelis žmonių ir geriausių dalykų niekina jų nepažindami, bet pažinę daugiau ir kitiems papasakoja. Taip yra ir su daugeliu moterų, kurios nepažįsta Sąjungos, nežino kaip ji naudinga kiekvienai katalikei. Už tad, visos į

darbą! Praveskime vaju šimtu nuosimčių!

Kita svarbiausioji mūsų rezoliucija — *daugiau vieningumo ir seseriškos meilės*. Ši rezoliucija gal net svarbesnė už pirmąją, aukščiau minėtą. Be šios rezoliucijos visi mūsų darbai, visos mūsų veikimas neduos pageidaujamų vaisių. *Prirašykime į kuopas ir šimtus naujų*, bet kuopose nebus seseriškos meilės, jei susirinkimuose bus barniai, užsipuldinėjimai, nebus vienybės, viskas bus per niek. Naujos narės, nespėjusios „kojų sušilti“, tuojau pasišalins ir dar kitoms pasakys vengti sąjungiečių. Mūsų kuopose kai kada pasitaiko, kad veikimas būna lyg anoj pasakėčioj apie vėžį, gulbę ir lydeką, kurie vežimą traukė kiekvienas į priešingą pusę ir dėlto tas vežimas nė iš vietos nepajudėjo. Kuomet mes savo eiles turėtume kuolabiausiai glausti krūvon, dažnai veikiamie pavieniui ir, kas blogiausia, kuopos vežimą traukiame į priešingą pusę, dargi net kerštaudamos viena kitai. Kokia iš to nauda gali būti Sąjungai ir kaip mes galime vadintis naudingomis Sąjungai narėmis?

Visas šis reiškiny yra mūsų susmulkinimas. Taip neturi būti. Ne visos esame vienokių gabumų, ne visos galime dirbti kiekvieną darbą. Bet kiekvienos narės darbas, nežiūrint ar jis bus didelis ar mažas, turi būti tinkamai įvertintas.

Visoms tad laimingų 1949 metų, sveikatos ir seseriškos meilės veikime kuopose, apskrityse.

S. Sakalienė

Moterystė be Dievo yra nesąmonė. Moterystė prieš Dievo valią yra negalima. Dėl to moterystė yra neliečiama ir nesikeičianti Dievo teisė. Moterystės teisė priklauso Dievo teisei.

Rožančius Buvo Jo Turtas

Šv. Alfonsas labai mylėjo švenčiausiąją Panelę Mariją. Jis ją vadindavo „Mano Brangioji Motina“. Kada jis buvo dar mažas, tai sakydavo: „Mano Brangioji Motinėle, aš nenoriu, kad kas Tave labiau mylėtų kaip aš myliu.“

Rožančius buvo brangiausia jam malda. Jei jo rankos nebuvo prie darbo, tai jos laikė rožančių.

Sykį, kada jis buvo jau vienuolis, pietų laiku, vienas brolis vienuolis atėjo jam pasakyti, kad eitų valgyti. Gi tuo metu Alfonsas kalbėjo rožančių. Brolis jam tarė: „Eik valgyti, kitą sykį atkalbėsi poterius.“

Ką tu kalbi!“ sušuko Alfonsas. „Ar tu nežinai, kad viena ‘Sveika Marija’ yra vertesnė už visus brangiausius pietus?“

Kitą sykį jis vėlai vakare rengėsi eiti ilsėtis, bet atsiminė, kad neužbaigė rožančiaus kalbėti. Brolis, kuris prie jo buvo, patarė jam apleisti, nes esąs ir taip labai nuvargęs.

Alfonsas atsakė: „Ne, Borli, negaliu užbaigti dienos nepagarbinęs savo Motinėlės. Ir ar tu nežinai, o gal mano išganymas remiasi šio rožančiaus atkalbėjimu.“ — („L.“)

PATAISYMAS

„Moterų Dirvos“ gruodžio mėn. numeryje eilėraštyje „Ave Maria“ paskutinėj eilutėj tarp žodžių „tiesa“ ir „vėl“ buvo praleistas žodis „tark“, kas sugadino mintį ir ritmą.

Šiuomi klaidą pataisome ir autoriaus atsiprašome. —Redakcija

Kas tikrai myli, viską atiduoda ir nieko nepasilieka sau.

Bēgimas ī Egiptā

Priēš daugelī daugelī metū, toli toli rytū žemēs dykumose, augo neišpasa-kytai didelē ir aukšta palmē. Visi per dykumā keliavusieji sustodavo ir žiūrēdavo ī jā, nes ji buvo didesnē už visas kitas palmes. Apie jā sakydavo, kad ji išaugs aukštesnē už obeliškas piramides.

Ir štai vieną dieną toji didžioji palmē, beaugdama vieniša ir besižvalgdama aplink, pamatē kažką, nuo ko jos didžiulē lapū viršūnē ant liekno lie-mens iš nustebimo pradėjo siūbuoti. Toli dykumos pakarščiū ējo du vieniši žmonės. Jie buvo dar tokiame atstume, kai didžiuliai kupranugariai atrodo kaip skruzdėlės, bet tai buvo tikrai du žmonės. Du visai svetimi dykumoje, nes palmē pažino visus dykumos žmones, vyras ir moteris, kurie neturėjo nei vadovo, nei kokio gyvulio, kuris jų daiktus neštų, nei palapinės, nei pagaliau šikšninio maišo su vandeniu.

— Iš tikrųjų, — tarē pati sau palmē, — abu jie ateina čia numirti.

Palmē greitū žvilgsniu apsidairē aplink.

— Mane tikrai stebina, — tarē ji, — kad dar nesimato žvėrių tokiām grobiui sumedžioti. Aš nematau nė vieno judant. Taip pat nei vieno ir iš dykumos plėšikų aš nematau. Bet jie atvyks.

— Jų laukia septyneriopa mirtis, — galvojo palmē. Liūtai juos prarys, gyvatės sugels juos, troškulys išdžiovins juos, plėšikai užpuols juos, saulės kaitra sudegins juos, baimē pražudys juos, smėlio pūgos palaidos juos.

Ji mėgino nuvyti šias mintis ir galvoti apie ką kitą, nes tų žmonių likimas darē jā liūdną.

Visuose tuose dykumos toliuose, ku-

rie klojosi po palmės kojomis, nebuvo nieko, ko ji per tūkstantį metų nebūtų žinojusi ar mačiusi, bet niekas ligi šiol nebuvo jos dėmesio pagavęs. Ji vėl pradėjo galvoti apie tuos du žmones.

— Kad tave sausra ir audros paimtų! — tarē palmē šaukdamosi gyvenimo didžiųjų priešų, — ką toji moteriškė nešasi ten ant rankų? Atrodo, kad tie apdujėliai pasiēmē kartu ir mažą kūdikį.

Palmē būdama toliaregē, kaip kad paprastai seni būna, tikrai teisingai matē. Moteriškē ant rankų nešėsi kūdikį, kuris, pasidėjęs savo galvutę ant jos peties, miegojo.

— O kūdikis dar ir pusnuogis, — tarē palmē. — Aš matau, kad motina užmetusi ant jo tik savo sulenktą prijuostę. Ji beskubėdama, matyti, bus jį tiesiai iš lovelės ištraukus ir jį pasigavus skubiai išbėgus. Dabar aš suprantu: tie žmonės pabėgėliai.

— Bet jie vistiek pakvaišėliai, — tęsė palmē. — Jeigu angelas jų nesaugo, geriau būtų jie leidęsi priešui pasielgti su jais kaip nori, negu kad leistųsi į šią dykumą.

Aš įsivaizduoju, kaip visa įvyko. Vyras dirbo savo darbą, kūdikis miegojo lopšelyje, moteriškė gi buvo becinanti vandens parsinešti. Vos tik peržengusi slenkstį ji pamatē priešus atplūstant. Ji tuoj šoko atgal, pagriebė kūdikį, pašaukė vyrą bėgti paskui, ir abu išskubėjo. Paskui bėgo jie kelias dienas, tikriausia, nei valandėlės nepailsėdami. Taip viskas vyko, bet aš vis dėlto tebesakau, jeigu angelas jų nesaugo, tai...

Jie taip nusigandę, kad nejaučia nei nuovargio, nei kitų kančių; aš matau, kaip troškulys atsispindi jų akyse. Aš juk pažįstu ištroškusio žmogaus veidą.

Ir taip palmei begalvojant apie troš-

kulį, baisus šiurpas perėjo per jos ilgą liemenį, ir jos lapų vainiko milijonai mažų lapelių susisuko, lyg juos būtų kas ant ugnies palaikęs.

—Jeigu aš būčiau žmogus, — sakė ji, — niekada nedrįsčiau leistis į dykumą. Narsus yra tas, kuris, neturėdamas į neišsekančias vandens gyslas suleistų šaknų, čia atvyksta. Čia gali būti pavojinga ir palmėms, net ir tokiai kaip aš. Jeigu aš galėčiau jiems patarti, aš paprašyčiau jų grįžti atgal. Jų priešai niekada nebus tokie žiaurūs jiems, kaip ši dykuma. Gal būt jie mano, kad dykumoje lengva gyventi. Bet aš žinau, kad net ir man kartais sunku būdavo gyvai išlikti. Aš atsimenu, kaip kartą man dar jaunai būnant baisus sukuryš užvertė ant manęs smėlio kalną. Beveik ko neuždušino. Jeigu aš būčiau spėjęs numirti, tai būtų buvusi mano paskutinė valanda.

Palmė ir toliau tebegalvojo balsu, kaip kad seni vieniši žmonės daro.

—Aš girdžiu kažkokį melodišką šlamėsį savo viršūnėje. Visi mano lapų lapeliai pradėjo tur būt virpėti. Nežinau, kas su manimi darosi bežiūrint į tuos vargšus pabėgėlius. Bet toji supulingoji moteriškė yra tokia graži. Ji primena man vieną mano gyvenime nuostabiausį pergyvenimą.

Ir taip lapams bešlamant prisiminė palmė, kaip vieną kartą, prieš labai daugelį metų, du džiaugsmo kupini žmonės lankėsi oazėje. Tai buvo Sabos karalienė, atvykusi čia išmintingojo karaliaus Saliamono lydima. Gražioji karalienė turėjo grįžti atgal į savo kraštą, karalius palydėjo ją, ir čia jie turėjo skirtis.

—Šiai valandai atminti, — tarė karalienė, — aš sodinu šią datulų sėklą ir trokštu, kad iš jos išaugtų palmė ir augtų ir gyventų tol, kol į Judo žemę ateis karalius, didesnis už Saliamoną.

Tai pasakius, ji pasodino sėklą į žemę ir savo ašaromis ją aplaistė.

—Bet kas tai galėtų būti, kad aš kaip tik šiandien apie tai galvoju? — tarė palmė. — Ar toji moteriškė galėtų būti tokia graži, kad ji primintų man aną puikiausią iš visu karalienių, kurios žemėje aš išaugau ir ligi šiol tebegyvenu?

—Aš girdžiu, kaip mano lapai vis smarkiau ir smarkiau ima šlamėti, — tarė palmė, — ir taip graudulingai, lyg kad mirties giesmę jie giedotu. Atrodo, lyg jie pranašautų, jog kas nors turi su šiuo pasauliu persiskirti. Kaip malonu žinoti, kad tai ne aš, nes aš negaliu numirti.

Palmė nusprendė, kad tas mirties šlamėsįs skirtas tiem dviem vienišiem keleiviam. Žinoma, ir jie patys galvojo, kad paskutinė jų valanda artėja. Tas matėsi iš jų veidų, kai jie praėjo dykumą nuklojusių kelių kupranugarių griaučius; tas matėsi ir iš jų žvilgsnių, mestų į pro šalį praskrendančių pėslių porą. Kitaip ir būti negali. Jie turi žūti.

Pamatę palmę ir oazę, jie skubėjo, manydami rasti ten vandens. Bet atvykę jie susmuko iš nusivylimo — šaltinis buvo išdžiūvęs. Išvarginta moteriškė paguldė kūdikį ant žemės ir verkdamą atsisėdo ant šaltinio krašto. Vyrškis puolė ant žemės šalia jos ir abiem savo kumštėmis pradėjo mušti išdžiūvusią žemę. Palmė girdėjo, kaip jie vienas su antru kalbėjo, kad jie turės mirti.

Iš jų kalbos ji sužinojo, kad karalius Erodas, bijodamas jau užgimusio didžiojo ir taip laukto Judo žemės karaliaus, liepęs išžudyti visus berniukus tarp dviejų ir trijų metų.

—Vis smarkiau ir smarkiau ima ošti mano viršūnė, — tarė palmė. Tie vargšai pabėgėliai greit susilauks savo pa-

skutinę valandą. Ji suprato, kad ir jie taip pat bijojo dykumos.

Vyriškis sakė, kad geriau būtų buvę pasilikti ir kovoti su kareiviais, negu bėgti čia. Jis sakė, kad jie tada būtų sutikę lengvesnę mirtį.

— Dievas mums padės, — tarė moteriškė.

— Mes esame vienui vieni tarp grobuonių žvėrių ir gyvačių, — tarė vyriškis. — Mes neturime nei duonos, nei vandens. Kaip gi Dievas gali mums padėti?

Iš nusiminimo plėšė jis sau drabužius ir veidu parpuolė ant žemės. Beviltiškumas buvo jį apėmęs, kaip kiekvieną vyrą, kurio širdis mirtinai sužesta.

Moteriškė klūpojo tiesi, rankas virš kelių sunėrus. Iš jos į bekraštę dykumą mestų žvilgsnių tryško didžiulis beviltiškumas.

Palmė girdėjo, kad tas graudus šlamėjimas jos lapuose darėsi vis smarkesnis ir smarkesnis. Ir moteriškė jį išgirdo, nes ji pakėlė savo akis į viršūnę. Ta pačia akimirka ji nieko nematydama ištiesė aukštyn savo rankas.

— O! datuliai, datuliai — sušuko ji.

Jos balso girdėjosi tokis didelis ilgesys, jog senoji palmė net troško, kad ji nebūtų aukštesnė už krūmą ir kad jos datuliai būtų prieinami, kaip erškėtrožės vaisiai. Ji žinojo, kad jos viršūnė pilna datulių kekių, bet kur gi žmonėms pasiekti tokią svaiginančią aukštybę.

Vyriškis jau buvo pastebėjęs tas kančių datulių kekes. Jis net nepakėlė galvos ir prašė moteriškės, kad ji nesilgėtų negalimo daikto.

Bet kūdikis, pats vienas aplink betupinėdamas ir bežaisdamas šakaliukais, girdėjo motinos šauksmą. Mažiuliukui nė į galvą neatėjo, kad jo mo-

tina negautų to, ko ji troško. Pradėjus kalbėti apie datulius, jis įsmeigė akutes į medį. Ir šiaip ir taip jis galvojo, kaip čia tuos dotulius nuarškis. Jo kaktoje po šviesiomis garbanelėmis net raukšliukė pradėjo darytis. Staiga jo veidelis nusišypsojo. Jis išgalvojo. Jis priėjo prie palmės, paglostė ją savo mažute rankute ir malonių vaikišku balseliu tarė:

— Pasilenk, palme! Pasilenk, palme!

Bet kas gi dabar čia, kas gi? Palmės lapai tik suošė suošė, lyg arkanas būtų per juos perėjęs, ir per jos liemenį perėjo šiurpulys. Palmė pajuto, kad mažutėlis buvo stipresnis už ją.

Ir savo ilgu kamienu nusilenkė ji kūdikiui, kaip kad žmonės nusilenkia kunigaikščiui. Didžiuliu lanku ji prisilenkė prie žemės taip, jog josios drebančių lapų viršūnė net šlavė dykumos smėlį.

Vaikutis nei nusigando, nei nustebo, bet šaukdamas iš džiaugsmo raškė kekę po kekės nuo tos senos palmės viršūnės. Pakankamai prisiraškęs ir matydamas, kad medis dar vis palinkęs, vaikutis vėl priėjo prie palmės, paglostė ją ir malonių ir švelnių balseliu tarė:

— Pakilki, palme! Pakilki, palme!

Didysis medis tyliai ir su didžiausia pagarba vėl tiesė aukštyn savo grakštų liemenį, o lapai dar vis tebešlamėjo.

— Dabar aš jau žinau, kam lapai mirties giesmę groja, — tarė atsitiesusi palmė sau pačiai. — Tik ne kuiram nors iš šių pabėgėlių.

Vyras ir moteriškė buvo parpuolę ant kelių ir garbino Dievą.

— Tu matei mūsų baimę ir nuvijai ją. Tu toks stiprus, kad net palmės liemenį paenki, kaip nendrę. Prieš ką gi mums drebėti, jei Tavo stiprybė saugo mus?

Kai sekantis karavanas ėjo per dykumą, keleiviai pastebėjo, kad didžio-
sios palmės viršūnė buvo nuvytus.

—Kaip čia galėjo įvykti, — tarė vie-
nas iš keliausių. Ši palmė juk netu-

rėjo mirti neišvydusi didesnio kara-
liaus už Saliamoną.

—Gal būt ji jau ir matė jį, — tarė
kitas iš dykumos keliautojų.

Išvertė J. Ls.

—oo—

BALF Kviečia Mus Talkon

BALF seimas pareiškė pageidavimą sukelti penkis milijonus dolerių lietuvių tremtinių šalpos, jų imigracijos ir įkurdinimo reikalams. Ši suma, palyginus ją su žydų, lenkų ir kitų tautų šalpa, nėra per didelė, tačiau valdyba šį reikalą išsamiai apsvarsčius, nustatė minimalę sumą BALF'o veiklai finansuoti vienerių metų laikotarpiui — \$962,000.00.

Daugiausia šalpos reikalingi yra vaikučiai, ligoniai ir seneliai, kurių priskaitoma apie 20,000. (Vaikučių apie 15,000, ligonių — 1,500 ir senelių — 3,500). Jiems sušelpiti, skiriant kad ir po \$2.50 mėnesiui, reikia sukelti \$600,000.00. (Žydai kiekvienam savo žmogui skiria mėnesiui po \$30.00 arba dolerį dienai). Šia proga reikia pastebėti, kad dar yra apie 30,000 lietuvių tremtinių, kurie šiek tiek sveikesni ir gali dirbti; jie jokios papildomos pašalpos negauna.

Be šių pagrindinių išlaidų, dar yra drabužių, avalynės, maisto, knygų ir kitų gerybių atgabenimas į sandėlių, jų sutvarkymas, supakavimas ir paruošimas siųsti, nugabenimas į uostą, pakrovimas, apdrauda, sunkvežimiai, darbininkai, administracija, tarnautojai ir įvairios smulkios išlaidos, kurios siekia apie \$42,000.00.

Imigracijos reikalams ir tremtinių įkurdinimui valdyba numatė minimalę sumą — \$570,000.00. Pagal naująjį bi-

lių, 1949 metais numatoma atgabenti apie 14,000 lietuvių, kuriems, jei skirsime tikrai po \$20.00 vertės paramos ir pagalbos, reikės \$280,000.00. Šalia to, daugeliui reikės apmokėti kelionės išlaidas čia atvykus, duoti jiems maistpinigių ir kitais reikalingais daiktais aprūpinti: tarnsportacija, palydovais; reikės įvairiais kitais būdais pagelbėti, už kitus garantuoti, kad jie nepataps visuomenei našta, o be to dar reikia priskaityti tarnautojus, dirbančius imigracijos srityje, jų kelionės išlaidas ir administraciją.

Ši suma kai kam atrodys ir didelė, bet reikia atsiminti, kad darbas taip pat milžiniškas, nes didelis žmonių skaičius reikalingas mūsų pagalbos.

Jei BALF turėtų šią sumą, mums nereikėtų prašyti kitų organizacijų tarpininkauti lietuvių tremtinių imigracijos reikalais, nes federalinė DP komisija suteiktų mums tokias pačias teises, kokias turi NCWC, CWS, IRRC ir kitos organizacijos.

Šiandien BALF'o ižde yra tikrai \$3,480.00. Ką galime su tokia suma padaryti?

Todėl nuoširdžiai prašome visų lietuvių, visose kolonijose ir miesteliuose, tuojau griebtis rengti vajus ir įtraukti į tą sunkų darbą ir kitus savo kaimynus, savo draugus amerikiečius, biznie-
rius, politikierius, visuomenės veikėjus, be tikybų, politinių pažiūrų skirtumo.

Labai svarbu įtarukti lietuvių jaunimą ir jų draugus, nes darbas reikalauja milžiniškų pastangų ir didelės talpos.

Jeigu visi atsidavusiai ir nuoširdžiai dirbsime šį darbą ir aukosime pagal išgalę, neabejojame, kad mūsų vėjus pasiseks ir savo tikslo pasieksime.

Vajų reikia tuojau pradėti ir tęsti iki bus pasiektas užsibrėžtas tikslas.

Vajaus laiko ir būdo negalime nurodyti, nes visur sąlygos kitokios. Patys vietiniai gyventojai savo sąlygas geriau žino ir geriau prie jų prisitaikys; svarbu, kad rezultatai būtų geri. BALF'o Centras gali duoti įvairių patarimų ir smulkių informacijų, kada tik jų reikės.

Visais vajaus reikalais kreipkitės:

U. L. R. A. Campaign Division,
105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Laukiame jūsų nuoširdžios kooperacijos ir pagalbos šiame sunkiame, svarbiame ir reikalingame darbe.

BALF VALDYBA:

Kun. Dr. Juozas B. Končius, pirm.
Antanas A. Olis, vice pirmininkas
Juozas Boley, vice pirmininkas
P. Pivaronas, vice pirmininkas
S. F. Bakanas, vice pirmininkas
Nora M. Gugienė, sekretorė
A. S. Trečiokas, išdininkas
Antanas Žilinskas, finansų sekr.

Viduramžiais Šveicarijos miestuose vyriausybės lėšomis buvo iškasami šuliniai, prie kurių rinkdavos viso miesto mergaitės ir moterys vandens pasisemti ir naujienų pasiklausyti. Prie tų šulinių įsisteigė tikros "pliotkų" agentūros. Kad šuliniai patrauktų moteris ir mergaites, miestai juos įvairiai puošdavo, kaip mūsų dienomis puošiami fontanai.

Šeimos Židiny s Ir Divorsai

New Yorke susekta advokatų ir privatių detektyvų "gengė", kuri darė didelį biznį iš divorsų, iš šeimų ardy-mo.

Tuo skandalu pasipiktinęs kolumnistas George E. Sokalsky savo skyriuje "These Days" (Herald-American) gerą staripsnį parašė. Šis populiarus kolumnistas piktinasi ne tik anos "gengės" darbais, bet ir kai kurių taip vadinamųjų "liberalų" pažiūromis į vedybinį gyvenimą.

Kai šeimos židiny s pradedama laikyti paprastu kontraktu, bet ne sakramentu, kodėl advokatams iš to nedaryti sau biznį. Skaudu, kai sakramentas, pagrįstas natūralinėmis teisėmis ir turįs savyje svarbias socialines atsakomybes, vadinamas atgyvenusiu savo dienas, nebetinkančiu šiems laikams. Todėl ir kalbama ir ginčijamasi, kad viską daryti šeimų ardytojams palengvinti.

Rašytojas Sokolsky rodo rimto susirūpinimo Amerikos šeima. Jis kreipia savo skaitytojų dėmesį į tai, kad šeimos instancija yra svarbus, šventas dalykas. Jauni žmonės veda tam, kad šeimas kurti, kad tos šeimos turi atsakomybę ir pareigas savo vaikams: juos auginti, maitinti, duoti jiems moralinę globą ir šviesti jiems savo pavydžiu.

"Tie, kurie myli savo vaikus, turi kontroliuoti savo impulsus, taip kad vaikai juos gerbtų ir kad priimtų Dievo tiesas, kaip neatšaukiamomis" — pastebi p. Sokalsky. Savo rašinį jisai baigia primindamas faktą, kad mūsų krašto vedybų sistema pastebimai susilpninama ir dėl to mūsų vaikai nukentčia. Dėl to ir kriminalinių nusikaltimų tiek daug jaunamečių tarpe atsiranda.

("Draugas")

KALĖDOS TREMTYJE

(Išpūdžiai Lietuvių Stovykloje)

Ankšta valgyklos salė. Kampe stovi popieriniais žibučiais papuošta eglė. Stalai padengti baltu vyniojamu popieriu, o ant jų "juodi" Kūčių patiekalai. "Juodi" todėl, kad viskas "juodoj" rinkoj už retus tautiečių pinigų nupirkta. Čia matėsi sniego baltumo plotkos, lietuviški šližikai, net gi su aguonų padažu, tik cukraus trukumui esant, vos saldoki. Tas pats ir su kompotu: kas dešimtas žmogus gavo vieną slyvą arba keletą razinkų. Runkelių (burokų) ir kitokių daržovių pasisekė daugiau gauti, todėl ant kiekvieno stalo stovėjo po gerą dubenį.

Sunku šiandien jau pagalvoti, kad tėvynėj šį šventą vakarą valgydavome dvyliką kūčių valgių. Čia sėdim už svetimų stalų ir svetimoj žemėj. Šią valandą mūs mintys atsiplėšia nuo kasdienybės ir skrenda ten, atgal, iš kur mus žiauriai jėga išsviedė.

Su šimtais mažų ir suaugusių nelaimingo likimo brolių, sustoja ir pasineria kasdieninėj maldoj dvasios vadovas ir dusliu balsu taria: "Tėve mūsų"... Visi mes esame viena šeima ir jis šiandien mums atstoja tėvą.

Mano stalo draugai laužo plotkus, taria linkėjimus. Visų jų turinys toks vienodas ir aiškus: "Linkiu kitas Kūčias valgyti laisvoj tėvynėj ir savojoje šeimoj". Ne pirmą kartą girdžiu tuos linkėjimus. Šiandien jie skamba taip nerealiai, kaip niekada. Vis aukštesnėmis užtvaramis užtvengiama nuo mūsų tėvynės.

Matau, kaip skubiais judėjimais mano draugai ima duonos riekes. Jie valgo skubiai ir vis žiūri į krūvelę ant stalo, ar dar liko. Mes pamiršome valgyti,

kaip žmonės. Mūsų judėjimai prie stalo labiau panašesni Afrikos zulų giminei, o ne civilizuotiems vakariečiams. Mes virtome tikrais kaliorijų "medžiotojais", nes kiekviena kaliorija daugiau — pliusas mūsų kūno mašinerijai.

Po Bernelių Šv. Mišių

"Ramybė geros valios žmonėms"... mane giliai šiandien palietė šie žodžiai. Jei nebūtų negeros valios žemėje, argi mes, Baltijos sūnūs ir dukros, būtumėm šioje vienišoje kalnų kaimo bažnytėlėje?

Iš bažnyčios pasipylė būriai tikinčiųjų. Kiekvienas būrys kalba vis kita kalba: latvių, estų, jugoslavų, austrų, na, ir daugiausiai lietuvių. Į čia visus juos atvedė tik gera valia. Visiems gimė tas pats Kūdikėlis Kristus nors bažnyčioje. Jis buvo pasveikintas lietuviška giesme. Tautų neapykantos šešėliams nėra vietos šiuose namuose.

Bokšto laikrodinis išmušė pirmą valandą nakties. Draugai spaudžia viens kitam ranką ir sveikina sulaukus Šv. Kalėdų. Dusliu balsu jie vienas kitam taria vėl linkėjimus, kuriais kiekvienas savo troškimus išreiškia. Geriausiai taria dvidešimties metų Pranas: "Linkiu kitas Kalėdas būti jau ne be DP."

Bridome giliu nauju sniegu. Iki stovyklos niekas nedrįso daugiau kalbėti, nes jos ribą peržengę pasijusime vėl už užtrenktų gyvenimo vartų. Vien tik sąvoka DP sukrečia mus iš pagrindų. Kraujas neramiai cirkuliuoja gyslose. Ir pasijunti savo menkystę pačioje pilnumoje. Esi visų spardoma ir vaiko ma būtybė, kuri tik savo išvaizda panaši žmogui. Jis gyvenimo reguliari-

nas. MP (Military Police) statutai, o vietoj šuns būdos supuvę buvusių vo-
kiečių vergų lentiniai barakai. Laikas
nuo laiko sijojamas įvairių skrinėjų
ir vargas tam, kuris krenta į maišą,
ant kurio nėra užrašo DP.

Krosnelyje linksmai tarška sausa
alksnio šaka. Nuo jos plinta maloni ši-
lima. Kambario vyresnysis Stasys sėdė-
jo patenkintas ir triumfuojančiu žvilgs-
niu žiūrėjo į ugnį, nes jam vienam pa-
sisekė senai išskuotame miškelyje ras-
ti sausą stuobrį. Visi gi kiti grįžome
tuščiomis rankomis. Daugelis kambarių
švenčia Kalėdas šalta, nes duotoji ang-
lių norma vos užtenka kelioms die-
noms.

Šiandien pas mus geras tuzinas ir iš
gretimų kambarių gyventojų. Visus
juos čia šiluma suviliojo.

Antanas, kuris dirba amerikiečių ka-
rių klube, iš storos, buvusios šovinių
dėžės, išsiima maišelį, pripildytą rie-
biomis cigaretė nuorūkoms. Jis tomis
nuorūkoms apdalina visus rūkorius,
pats sau, žinoma, užsidegdamas ilgiau-
sią. Ankštas kambarys prisipildo dū-
mais, užverda gyvos kalbos.

Tuo tarpu Antanas iš spintos išsi-
ima gerą gabalą baltos duonos ir storai
amerikoniškais konservais užtepęs, pra-
deda valgyti. Pora tuzinų alkanų akių
seka Antano judėjimus. Gimnazistas Pra-
nas prabila pirmas:

—Žiūrėkit, vyručiai, balta duona!

—Ko čia stebėtis! Turi, tai ir valgo.
Jeigu tu turėtum gerą vietą pas ame-
rikonus, tai ir tu valgytum! — atkirto
gandiškos išvaizdos Jonas.

Pranas nuleidžia akis ir nutyla.
Matau jo pabalusį veidą ir išsikišusius
žandikaulius. Per paskutinį sveikatos
tikrinimą iki normalaus svorio jam trū-
ko 16 kilogramų, o jis nieko neboja ir
mokosi toliau stovyklos gimnazijoje.

Matau studentą, kelis gimnazistus,

šaltkalvį, šoferį, keleatą paprastų dar-
bininkų. Visų veidai sukrite ir žvilgs-
niai išbadėję, bet ir jų veidų šypsena
šiandien neapleidžia. Tušti pilvai, spin-
tose nė mažiausios duonos plutelės ne-
rasi, bet kalėdinė nuotaika širdyse gy-
va.

Antanas baigė valgyti, rūpestingai
sušukuoja plaukus ir išeina. Kalbos pa-
gyvėja. Juozas pradeda pasakoti, kaip
jis paskutines Kalėdas Lietuvoje pra-
leidęs. Suskamba tortų, dešrų, kumpių
pavadinimai. Šiandien jie lyg iš pasa-
kų šalies paimti. Batsiūvys Vincas
trenkė kumščia į stalą ir sušuko:

—Ar jau nebesurandate kitos kal-
bos! Tik apie valgį ir valgį! Ar jūs lie-
tuviai, ar kitataučiai?

Kalbos laikinai nutilo...

Prisiminiau didžiojo danų filosofo
Kierkegaard'o prieš šimtą metų pasa-
kytus žodžius:

“Modernus žmogus myli kančias.
Kentėti, reiškia būti linksmam.”

Kaip puikiai šie žodžiai dera mums.
Jie mūs tautos bendruomenėj tampa
gyvais. Ir jei visi šiandien taip galvo-
tumėm, jokia sliboniška jėga nebūtų
baisi mums. Iš mūs pačių tarpo kylą
juodi debesys neužtemdintų horizonto
mums patiems, nebūtų mūs tautos var-
dą žeminančių, žudančių šešėlių ir juo-
dųjų vaizbūnų “chocolate girl” ir pa-
skutinį sunkiai uždirbtą pfeningį žiau-
riausiam mūsų priešui alkoholiui pa-
aukojusių žmogystų. — J. Pr.

Washington. Katherine A. Towie, bu-
vusi dekanas Kalifornijos Universite-
to, vyriausybės paskirta direktorium
moterų skyriaus Marinių korpuse. Ji
taipgi pakelta į pulkininko laipsnį.

Kas meluoja, tame nėra nė krislelio
kilnumo.

Rašytojos Mini Amžiaus Sukaktis

(Gražina Tulauskaitė 40 ir Karolė Pažeraitė 45 metai)

Kiekvienas mūsų šeimos narys yra brangus, bet, ypač, visuomenininkas, kultūrininkas, menininkas, rašytojas, žurnalistas, kada ant jų pečių gula visos tautos ir valstybės pasitikėjimas, garbė, tautinė kultūra, auklėjimas ir mokėjimas kitų tarpe kelti savo tautos garbę ir rasti tinkamą, nemirštamą vietą ir tokie žmonės mums, itin, brangiausi. Ir visur ir visada jie neužmirštami. Mes juos minime ir, žinoma, jau mirusius ir dar gyvus. Dažnai ir "Moterų Dirvos" puslavenimas. Čia pasistengsime stabteiti piuose mirga jų nuveikti darbai, gyvieji tremtyje gyvenančių moterų rašytojų, kurios kiek kūryboje daugiau pažįstamos, bet jų gyvenimas ir nežinomas, nes yra jaunesnės kartos rašytojos, tai poetė Gražina Tulauskaitė — Babrauskienė ir beletristė Karolė Pažeraitė, minėčios savo amžiaus sukaktis.

Poetė *Gražina Tulauskaitė* — *Babrauskienė* gimė 1908 m. liepos mėn. 20 d. Zanyvykuose — Lekėčių (ankščiau Zapyškio parapijos, dabar — Lekėčių) kaime, Šakių apskr. pavyzdinčio ūkininkų šeimoj. Pradinę mokyklą ėjo Lekėčiuose, o vėliau, tėvams išsikėlus į Kauną, tęsė ir baigė 1926 m. "Aušros" gimnaziją. Tų pat metų rudenį įstojo į Lietuvos Universitetą, Humanitarinių Mokslų fakultetą, kur pasirinko studijuoti literatūrą, filosofiją ir pedagogiką. Dalyvauja ir literatūrai būrelyje, net vėliau ir Studentų ateitininkų meno "Šatrijos" korporacijoje, iš kurios išėjo visa eilė mūsų žymių poetų: Bernardas Brazdžionis, Antanas Vai-

čiulaitis, Stasius Būdas, Leonardas Žitkevičius, a. a. Mykolas Linkevičius, Kazys Keciūris — Zupka, Kazys Bradūnas, Kotryna Grigaitytė — Graudušienė — M. Svyriūtė, Paulius Jurkus, a. a. Vytautas Mačernis, Valdė Prasčiūnaitė — Brazaitienė, Vincas Ramanauskas — Ramonas, a. a. Petras Rimkus, Vytautas Tamulaitis, ir kiti; ir literatūros istorikų, kritikų ir mokslininkų: prof. Juozas Brazaitis, prof. dr. Zenonas Ivinskis, dr. Antanas Maceina, dr. Jonas Grinius, Juozas Girnius, Juozas Keliotis, kun. prof. St. Yla, kun. Jonas Kuzmickis, ir kiti ir artimai bedradarbiavo: rašytojai — Petrė Orinaitė, Kazys Inčūra, Jurgis Jankus, Karolė Pažeraitė, Nelė Mazalaitė, žurnalistas Jonas Vaidelys, a. a. Petras Karuža, a. a. Kazys Berulis, Albinas Graževičius — Gražiūnas (pastarėji trys ir nariai) ir kiti. 1930 m. baigė universitetą ir buvo paskirta mokytoja vienon provincijos gimnazijon, kur temokytojavo metus ir perkelta į Kauną "Aušros" mergaičių gimnaziją, o pastaruoju laiku mokytojavo IV-joje gimnazijoje Kaune. Šiuo metu — tremtyje mokytojauja Ravensburgo lietuvių gimnazijoje (prancūzų zonoje), kur kartu mokytojauja ir jos vyras Benys Babrauskas, taip pat rašytojas ir literatūros istorikas, kritikas. Čia mokytojauja ir mūsų žymusis poetas Bernardas Brazdžionis.

Gražina Tulauskaitė eilėraščius pradeda rašyti dar gimnazijoje, penkioliką turint ir pirmieji spaudoje pasirodė 1924 m. "Lietuvos" dienraš-

čio priede "Iliustruotoje Lietuvoje". Vėliau "Židiny", "Lietuvos Studente", "Ateity", "Granito" almanache ir eilėje kitų. Be to, 1936 m. išėjusioje, dalyvauja poeto Kazio Binkio redaguotoje antologijoje "Ant ruose Vainikuose". Pirmasis eilėraščių rinkinys "Paklydę žodžiai" išėjo 1934 m. ir antrasis — "Vėjo smuikos" — 1944 m. Poetė visada kritiko buvo šitai sutikta ir teigiamai įvertinta. Ji kūryboje originali, sava, nors jausminga, bet ne jausmuose paskendus ar saldžiai atsimiešusi, o daugiau įsiliejanti į išgyvenimus, įspūdžius, ilgesį, tėvynės meilę, Lietuvos laukų kvapą. Pati ir eiliavimo forma originali — klasikiniai ketureiliai. Rašė ir prozoje ir stipri, bet nepretenduoja į beletristes novelistes. Davė ir straipsnių. Tremtyje, nors darbas gimnazijoje ir įtemptas ir namieje liūoba, bet rašo ir dalyvauja tremties periodikoje. Paruošė spaudai eilėraščių rinkinį "Po svetimu dangum" vardu, kuris baigiamas spausdinti. Turi paruošus spaudai ir vaikams eilėraščių rinkinį. Dar grįžus, ji nėra, jei žiūrint į knygų skaičių, produktinga, bet tai nereikia, kad ji tingi, mažai rašo, o ne, ji darbšti ir gana darbšti, bet mėgsta kurti, o ne rašyti ir parašius, gerai apdirbti. Juk eilėraštis rašomas iš įkvėpimo, o ne iš malonumo. Taigi, Gražina Tulauskaitė yra poetė ir jos amžius, minint sukaktį, yra pačiame žydėjime, pačiame kūrybos viduryje, reiškia, daug žadantis ir gražia ateitimi.

Karolė Pažėraitė kiek vyresnė, 45 metų ir šiemet mini savo amžiaus sukaktį. Gimė 1903 m. rugpiučio mėn. 6 d. Lenkijoje, Liublino gub., bet tėvai kilimo iš Veiverių. Pradinę mokyklą lankė Liubline, o ano karo metu su tėvais pasiekė Rusiją ir gimnaziją

lankė Maskvoje ir grįžus Lietuvon — Marijampolėje ir baigė 1927 m. Kaune. Kad sąlygos gyvenimo būtų geros, tai nebuvo, nes jau 16 metų turėdama ėjo mokytojauti. Žinoma, darbas jaunai mergaitei buvo gana sunkus. Vėliau gavo valdininkės vietą Marijampolėje. Ir tuo buvo nepatenkinta, nes norėjo lankyti universitetą. Gauna vietą Kaune, nedžiunga ir tarnaudama lanko universitetą, klausydama lietuvių ir prancūzų literatūros, pedagogiką. Žinoma, čia ir nereikia daug ką klausti ir aišku, kad prie tokio darbo — ir įstaiga ir universitetas ir stipriausią žmogų paguldo. Bet Karolė laikosi ir nepasiduoda ir kas vėliau atsilies į jos sveikatą. Ji universitetą lankė įtemptai, bet ir įstaigoje valandų nepraleidžia. Juk reikia žinoti, kad ELTOJE (Lietuvos Spaudos Agentūra) darbas atsakingas ir kartu sunkus, o šioje įstaigoje išdirbo apie penkioliką metų. Rašyti pradėjo gana anksti, bet spaudoje ir akademiniuose pasirodė tik 1925 m. eilėraščių ir novelėmis Ežerų Karalaitės slapyvarde. Šia slapyvarde rašo kelis metus ir kritikų buvo susijdomauta, kas tokia nauja ir stipriai pasirodžiusi rašytoja. Žinoma, poezijoje kiek silpnėję ir pati greitai metusi, bet iš karto stiprią proza pasirodė, o 1929 m. jau pasirašo tikrąją pavardę, davusi "Naujosios Romuvos" žurnale novelę — "Degančios žvakės". 1936 m. žymioji knygų leidykla "Sakalas" išleido jos apysaką — "Nusidėjėlė", kurią kritikai plačiai vertino ir teigiamai atsilies. Buvo parašius romaną, paruošus novelių rinkinį, bet nespėjo pasiimti ir liko tėvynėje ir galima sakyti žuvo. Tremtyje sunkiai visur dirbo, o dar ją paveikė jos jaunatvės ir kartu darbo neatskiriamos draugės žurnalistės Jonės Gerulaitytės žuvinimas (žuvo 1945m.

vasario mėn. 13 d. Dresdene per miesto bombardavimą). Pastaruosius metus gyveno Eichstaetto lietuvių stovykloje, kur ir paruošė ir kartu baigė rašyti psichologinį romaną — „Liktūną“ (liktūnas dzūkų tarmėj reiškias per upę). Romaną šiomis dienomis išleido brolių Šulaičių — „Sūdūvos“ leidykla, bet autorei neteko jo matyti, savo kūdikiu pasidžiaugti, nes, birželio mėnesį apleido Vokietiją ir išvyko į Braziliją pas savo brolių gyventi, o šį romaną baigė sutvarkyti ir visą korektūrą atliko jos mylima kolėgė žinoma rašytoja Petronėlė Orintaitė — Janutienė. Romanas įdomus, gyvenimiškas ir tik fragmentai ėjo tremties periodikoje, bet visų noriai buvo skaitoma ir laukė pasirodant. Tai pirmas moteries romanus tremtyje. Turi apmatų ir naujam romanui, kuris tik Brazilijoje bus pa-

rašytas. Be to, rankraštyje yra ir novelių rinkinys. Jos stilius lengvas, kalba žodinga, turinys gyvenimiškas, patrauklus ir sotus vaizdais, charakteriais, išgyvenimais, įspūdziais ir kas svarbiausia, auklėjantis. Reikia džiaugtis ir linkėti sėkmės tolimame, bet laisvame krašte, nuo tėvynės ir sveikatos ir kūrybos.

Šių dviejų mūsų moterų rašytojų amžiaus sukaktys tebūna mums artimesnis susigyvenimas ir seseriškas ryšys tejungia vienon šeimoni, kurioje tęspindi: Dievas tėvynė, artimo meilė, tas gražus ir brangus žodis moteris ir motina ir visų noras — Laisva, Nepriklausoma Lietuva. Linkint mylimoms sukaktininkėms sveikatos, ilgiausio amžiaus ir gražios, kūrybinės ateities! Viską Lietuvai!

J. Bruklynietė

Mūsų Pasikalbėjimai

Kiekvienam asmeniui yra brangi jo tityba, jo tėvynė, jo įsitikinimai, tad labai skaudu yra, kuomet pasikalbėjime kas nors pradeda juos pajuokti ir šmeižti. Draugijoje, kurioje yra susirinkę įvairių pažiūrų ir tautybių žmonės, reikėtų religijos, tautybės ir politikos visai neliesti, ar bent labai atsargiai apie tai kalbėti, nes tie klausimai paprastai įneša daug nesusipratimų ir gadina žmonėms ūpą.

Kalboje niekuomet nereikia sakyti „Jėzus Marija“, „Kaip Dievą myliu“, „Kaip Dievas mato“, „Garbės žodį duodu“ ir t. t.

Sekančios ypatybės parodys moterį kilnios širdies, gero būdo ir už tai visų bus gerbiama:

a) Paslaptys, kurias sužinojote, y-

pač kada prašė, kad niekam nesakytumėt, neprivalo būti atidengtos. Kas to nelaiko, yra panašus išdavikui ir todėl nevertas pagarbos. Tačiau yra ir tokių moterų, kurios rodo tuoju mirtį, jei pasakytos joms paslapties kitoms neišplepėtų.

b) Nemandagu yra asmeniui priminti tokius dalykus, kurie jo paties, arba jo giminių padarytą kaltę primintų: vagystę, barnius, muštynes, kalėjimą, teismą ir t. t.

c) Reikia būti atsargiai kalboje su svetimais žmonėmis, nes nieko blogo nemanydama gali atidengti paslaptis, kurios nuo jų buvo slepiamos, arba gali ką nors blogo apie jų gimines, jų draugus išsiplėpti.

d) Nesidėk žinanti daug visokių

paslapčių ir tik bijanti jas atidengti. Geriau neužmink paslapčių, kurias žadėjai neišplepėti, nes tai pasirodys labai vaikiška ir suerzinsi kitus.

e) Nebūk per daug smalsi, nešnipinėk ir nenorėk sužinoti visų paslapčių, dar gi tu, kurios yra nuo mūs slepiamos. Daug yra moterų, kurios labai norėtų žinoti, ką kiti apie jas sakė. Tai yra labai netaktiinga klausinėti apie save. Nestatyk kitai keblių klausimų, į kuriuos ji nežinotų ką atsakyti, arba kas galėtų ją sugėdinti, priverstų raudonuoti. Neklausinėk mažai pažįstamo asmens apie jo kilmę, šeimą, turtus, gyvenimą, asmeninius širdies dalykus. Tokie smailūs įdomimosi klausimai nepatinka kitiems ir pagalios niekas neturi teisės būti kitų tardytoju.

Nemandagu yra taipgi klausinėti apie asmens amžių arba apie tai užsiminti. Nereikia ir pačiai nuolatos miriai, taipgi ir vyrui savo vaikais skūstis, namų dulkes viešumon pusti.

i) Niekuomet neapkalbinėki kitų, neatidengki svetimų paslapčių, nesinėti savo metus, jaunintis. Kas dažnai apie savo jaunatvę kalba, tas lyg sakyte sako, jog yra nuvogęs kelis, kelioliką metų.

f) Neklausyk, jei kurie du asmenys nori paslaptį pakalbėti. Geriau yra

nejučiomis pasišalinti, kuomet nujauti, kad tie asmenys nori vienu du pasilikti.

g) Kuomet kas nors dainavo, skambino ar ką nors kito atliko, nemandagu yra jo akyse kitą dainininką, muziką girti, nes tai reiškia tą patį, ką dainavusi, ar skambinusi peikti. Jei negali jam ko gera pasakyti, tai verčiau tylėk.

h) Negražu yra kitiems išplepėti visa, ką negero kitų šeimoj pastebėjai, nes niekas neturi teisės šeimynų paslapčių į viršų kelti. Nedera motekrapštinėk po svetimas sąžines.

Kaip mes pasipiktintumėm, jei mums nesant pradėtų mūs nagrinėti, kelti į viršų slaptuosius mūsų darbelius; oi, kaip būtų mums skaudu, kaip nemalonu. Randasi daug moterų, kurios yra taip jautrios, kad rodos mūsės negalėtų užmušti, o tuo tarpu visai ramiau veidu ir ramia sąžine užmuša savo artimą, atimdamos jos gerą vardą. Savo švelniu liežuviu jos lieja paplavas ant kitų galvos.

Jei jau negali nieko gera apie savo artimą pasakyti, tai geriau tylėki ir ieškoki savo pasikalbėjimui kitokios temos. Būk geriau savo artimo gynėju, o ne žudytoju. Tuomet būsi visų gerbiama ir mylima viešnia.

—U. Starkienė (M.)

MOTERYS IŠRADĖJOS

Mėgstama sakyti, kad moterys neišranda jokių patobulinimų žmogaus gyvenimui palengvinti. Netiesa, moteris yra kasdieninė išradėja, tik jos išradimais visi kasdien naudojasi ir tai niekas nebelaiko išradimais. Bet yra moterų padaryta ir tokių išradimų, kuriuos sunku nebepastebėti. Štai šioms

toks toli gražu nepilnas jų sąrašas.

Semiramidos karalienė išrado kanalų laukams drėkinti, kabančius sodus ir t. t. Romietė Panfilija išrado audimo stakles. Šešiolikta šimtmečių ponija Basoleil išleido didžiulę knygą, kurioje aprašė Prancūzijos mineralų turtus. Paskui garsusis Lamartinas rašė, kad

tikrumoje mineralogijai pradžia Pran-
cūzijoje padarė moteris. Olandietė Van
Beegoten išrado antpirštį, kurį dabar
viso pasaulio siuvėjai naudoja.

Vienos gydytoja Berta Kral formu-
luoja mėnulio traukimo teoriją ir nu-
rodo į mėnulio įtaką vandeniui ant-
plūdžius. Anglė Selina Blein išrado
užsukamus žaislus vaikams.

Vokietė Marija Klauzem patobulina
audimo stakles, o vėliau išranda siuva-
mos mašinos prototipą.

Aštuoniolikiam šimtmečiui Meri Mon-
tegu formuluoja skiepavimo nuo raupų
principą ir priverčia valdžią visus skie-
pyti Anglijoje nuo raupų.

Prancūzė Žermen Passi pripartina
vartoti ugnies nebijančius molinius in-
dus.

Švedė Ema Kersten patobulina žiba-
linius pečiukus.

Devynioliktojo šimtmečio moterų iš-
radėjų labai sutrumpintas sąrašas:

CENTRO IŽDO GLOBĖJOS RAPORTAS

Moterų Sąjungos 22-rasis seimas iš-
rinko mane vieną išdo globėjų ir ipa-
reigojo vieną sykį į metus peržiūrėti
Centro raštininkės ir išdininkės kny-
gas. Gruodžio mėn. 1948, priėmiau kny-
gas nuo Centro raštininkės ir išdinin-
kės ir nuodugnai peržiūrėjau. Knygas
radau geroj tvarkoj. Metų balansas
pilnai sutinka su Centro Raštininkės
patiekta atskaita "Moterų Dirvoje",
No. 10, spalio, 1948 m. ir Centro iš-
dininkės patiekta atskaita No. 11, Lap-
kričio, 1948.

Elzbieta Paurazienė

išdo globėja

P.S. Nuosidžiaui sveikinu visas sąjun-
gietes 1949 metų praga. *E. P.*

Vyro pabučiavimai yra niekšybė, jei
jis bučiuoja nemylėdamas. Tuo metu
jis sutepa tik savo sielą. *M. Kasakaitė*

Mūsų veikimas kuopose ir apskrityse

Girardville, Pa.

Iš Penna. Apskrities Suvažiavimo

Moterų Sąjungos Penna. valstijos
apskrities suvažiavimas įvyko šv. Vin-
cento parapijos svetainėje.

Apskrities pirm. J. Jurkevičienė pa-
sveikino atstoves ir viešniais, pakvietė
kun. M. Daumantą atkalbėti maldą, po
kurios dar pakalbėjo apie katalikiškąją
akeiją.

Mandatų komisijon išrinktos: M.
Varnagirienė ir A. Jesulevičienė.

Suvažiavime dalyvavo: iš valdybos:
pirm. J. Jurkevičienė, vice pirm. P.
Pranekūnaitė, rašt. J. Tamanauskienė,
ižd. K. Spukauskienė.

Iš kuopų: 31-mos — M. Varnagirie-
nė ir O. Supranavičienė, 52-ros — M.
Služienė, L. Paleskienė, O. Glinskienė,
O. Puzienė, O. Bilskienė ir A. Jesule-
vičienė, 59-tos — O. Aidukonienė, O.
Andrulonienė, O. Novikienė ir V. No-
vikaitė, 62-ros — M. Sagaitienė, O.
Vitkauskienė ir J. Katkienė. Viso 16
atstovių ir 2 viešnios.

Praėjusio suvažiavimo protokolas
perskaitytas ir priimtas, kaip skaity-
tas.

Kuopų Raportai

31-moji kuopa užprašė šv. Mišias už
gyvas ir mirusias nares. Leido laimėji-
mui "pillow cases", kurios kuopos iš-

dui davė pelno \$25. Prisidėjo prie parapijos pikniko.

52-roji kuopa surengė kortavimo vakarą, kuris davė pelno \$135. Surengė bankietą klebonui, kun. M. Daumantui jo kunigystės sidabrinio jubiliejaus proga.

59-ta kuopa užprašė šv. Mišias už gyvas ir mirusias nares ir tą vakarą surengė "ice cream festival", kuris davė kuopos išdui \$63.40 pelno. Suteikė kun. Shimkui išleistuvių dovaną \$10. Mirė dvi narės; prisirašė 5 naujos narės. Viena į Pašalpos skyrių, 4 į Apšvietos.

62-roji kuopa užprašė šv. Mišias už gyvas ir mirusias nares; prisidėjo prie parapijos parengimų.

Daug kalbėta ir aiškinta apie negavimą pašalpos, kada narė sulaukia 60 metų. Kun. Daumantas tą dalyką išaiškino taip, kad visos narės dalyką gerai suprato.

Toliau kalbėta apie įsteigimą kuopų kolonijose. Kadangi organizatorės jau ten lankėsi ir joms nepavyko, kunigas Daumantas patarė kreiptis į centro dvasios vadą dėl patarimų.

Nutarta pasiųsti S. Šakalienei pasveikinimą jos 25 metų "Moterų Dirvos" redagavimo jubiliejaus proga ir dovanėlę \$5.

P. Pranckūnaitė padėkojo visoms už pareikštą užuojautą jai būnant ligoninėje.

Priimtas įnešimas seimui, kad seimas ar centras išrinktų organizatorę, kuri stengtųsi atgaivinti ar sustiprinti kai kurias kuopas.

Ona Aidukonienė paaukojo "surprise package", kuris apskrities išdui davė \$6 pelno. Dovaną laimėjo K. Spuškauskienė.

Sekantis suvažiavimas pakviestas į Tamaquo, Pa.

Malda uždarius suvažiavimą, 52-ros kuopos narės pakvietė visas dalyves prie skanaus užkandžio.

Apskr. pirm. J. Jurkevičienė

Apskr. rašt. J. Tamanauskienė

Hartford, Conn.

Iš Metinio Susirinkimo

Pirmiausiai noriu palinkėti visoms sąjungietėms laimingų 1949 metų.

Po visų svarstymų, gruodžio 6 d. susirinkime sekė valdybos rinkimas. Valdyba pasiliko senoji išėjus V. Petraitienę, kuri buvo išdo globėja. Jos vieton išrinkta J. Krivickienė. Pirm. R. Mončiūnienė, vice pirm. M. Brazauskienė, protokolų rašt. S. Vytell, fin. rašt. V. Elyošienė, išdo globėja J. Mašotienė ir J. Krivickienė, korespondentė A. Kedienė.

Linkime visoms vienybėj ir meilėj darbuotis dėl kuopos naudos.

Turėjom Naujų Metų bankietą. Nors oras buvo labai nemalonus, bet svečių atsilankė labai gražus skaičius. Kuopai liko pelno \$150. Iš to pelno, kuopą paaukojo parapijai \$100.

Džiaugiamės, kad taip gražiai viskas pasisekė ir dėkojam valdybai ir darbininkėms už sunkų darbą.

Kadangi šiais metais neturėjom "Xmas party", tai po susirinkimo buvo "bingo" žaidimas ir užkandžiai. Dėkojam E. Pavilonienei, kuri užfundijo "šaltos košės" ir Poškienei už namie keptą tortą.

Liūdnos laidotuvės buvo mylimos sąjungietės Onos Medonienės sūnaus, Juozo, kuris žuvo praeitame kare ir kurio kūną tik dabar parvežė namo. Daug žmonių lydėjo į kapines.

Su 1949 metais prasideda Moterų Sąjungos vėjus ir tęsis per šešis mėnesius. Metai laiko, kaip Navickai atvažiavo iš Vokietijos ir tuoj P. Na-

viekienė prisirašė. Mes turim garbės prirašyti ir jos dukrelę, E. Navickaitę irgi neseniai atvykusią iš Vokietijos. Ji yra linksmaus būdo ir įdomauja Sąjungos reikalais.

Svarbus pranešimas sąjungietėms. Kuopa pakeitė dieną susirinkimams. Pirmiau buvo pirmą pirmadienį mėnesio, o dabar bus trečiadienį. Prašau visų narių tai atsiminti

— *Korespondentė*

Lowell, Mass.

Iš Apskrities Suvažiavimo

Spalio 10, 1948, įvyko Moterų Sąjungos Mass., Me. ir N. H. valstybių apskrities suvažiavimas Šv. Juozapo parapijoje svetainėje.

Lowell kuopos pirm. E. Mikšienė pasveikino atstoves. Kun. Jonas Skalandis atkalbėjo maldą ir taipgi sveikino atstoves. LRKSA organizatorius, dr. Dambrava, pakalbėjo į atstoves apie moterų ir motinų veikimą ir jų vietą pasaulyje.

Posėdį atidarė pirm. A. Wackell 2 valandą po pietų.

Atstovių dalyvavo 35:

Iš 5 kp., Worcester, Mass.: M. Watkins, G. Kaneb, M. Lelesky, M. Pauliukonienė.

Iš 13 kp., South Boston, Mass.: E. Marksienė, E. Slaičiūnienė.

Iš 15 kp., Brockton, Mass.: A. Warabow, Bartkevičienė.

Iš 22 kp., Cambridge, Mass.: P. Baicinskienė, M. Zaveckienė, V. Kaper, A. Malinauskienė.

Iš 27 kp., Norwood, Mass.: A. Sykes, M. Čiubetienė, A. Knežienė.

Iš 58 kp., Nashua, N. H.: J. Rasi-maučienė, O. Skirkevičienė, T. Mitchell.

Iš 69 kp., Worcester, Mass.: M. Puras, T. Mažeika, B. Miller, Anusavičienė,

M. Kuraiša, N. Sinkevich, N. Savage, C. Stakunas, A. Wackell.

Iš 71 kp., Athol, Mass.: A. Perekšlienė, S. Jasinskas, J. Moskevičienė, A. Perekšienė, M. Grožienė, A. Gushen.

Iš 73 kp., Lowell, Mass.: T. Valentinienė, V. Grendienė.

Posėdį vedė pirm. A. Wackell, pagelbininke buvo A. Knežienė, rašt. M. Pauliukonienė, pagelbininkė N. Sinkevich, išd. A. Warabow. Protokolas So. Boston, Mass., sus-mo perskaitytas ir priimtas.

A. Wackell išdavė raportą apskrities išvažiavimo. Pelną liko \$80.51.

Nutarta siųsti sveikinimą su dovana S. Sakalienei jos 25 metų jubiliejaus proga, kaipo redaktorė "M. D."

Pageidauta, kad Centras atsakytų į kuopų laiškus į dvi savaites, taipgi į klausimus kaslink narių stovio pabaigoje metų.

Įnešta, kad direktorė pasirūpintų 'Brockton'o kuopa.

Valdyba išdavė raportus pereinamųjų metų. Priimti. Išde randasi \$133.99.

Nauja valdyba 1949 metams: pirm. A. Knežienė, vice pirm. T. Mitchell, rašt. A. Wackell, išd. A. Warabow.

Iš Lawrence, Mass., atsilankė kun. P. Jūras, pasveikino atstoves ir paragino prirašyti daug naujų narių. Taipgi paaikškino apie įsteigtą Kat. Federacijos lituanistikos muziejų.

Sekantis suvažiavimas įvyks Worcester, Mass., 69 kuopos patalpose.

Posėdis baigtas maldą 5 val. vakare.

Apskr. rašt. *Matilda Pauliukonienė*

★

Baigus posėdį, lowelietės pakvietė atstoves prie vakarienės. Buvo ir programa, kurią išpildė vietos sąjungietės ir grupė muzikantų. Visos atstovės dėkingos Lowell kuopai už gražų priėmimą. Visos atstovės išsiskirstė į namus gerame upe. — *M. P.*

Cleveland, Ohio

Sveikinimas

Moterų Sąjungos 36-ji kuopa nuoširdžiai sveikina S. Sakalienę jos 25 metų "Moterų Dirvos" redagavimo jubiliejaus proga ir linki sveikatos, ištvėrmės ir Dievo palaimos ateityje redaguojant mūsų organizacijos žurnalą.

Šveikiname taipgi p. Sakalienę 1949 metų proga ir linkime viso geriausio Tamstai ir visai šeimai. — *Rugiagėlė*

Los Angeles, Calif.

Katalikių Moterų Veikimas

Moterų Sąjungos 74-ta kuopa gražiai veikia. Jau kelis kartus stojo į talką parapijos piknikams, bazarams, sušelpė lietuvius klierikus Vokietijoje, aplanko lietuvius senelius, kurie yra prieglaudose, remia tremtinius ir visokiais būdais prisideda prie parapijos palaikymo. Kuopa taipgi yra narė Katalikų Federacijos Los Angeles skyriaus ir Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus.

Šių metų valdyba susideda iš sekančių narių: pirmininkė Jadvyga Dovidonienė, pirma vice-pirm. Suzana Tiknienė, antra vice-pirm. Adelė Deringienė, raštininkė Monika Peters-Petrailienė, išdininkė Martina Miskienė. Ligonių lankymo komisija: Domicelė Kruminienė, Barbora Tuynell, Jadvyga Dovidonienė ir Monika Sleiterienė. Kuopoje beveik pusė narių yra jaunos moterys.

Kadangi lietuviai dabar yra visur išblaškyti, Amerikos lietuvių moterys turi dar stipriau organizuotis, kad galėtų išlaikyti garbingą lietuvių vardą. Kuopa kviečia visas katalikes lietuves prisirašyti prie Sąjungos.

—M. P.

Grand Rapids, Mich.

Palikom Tę Pačių Valdybą

Gruodžio 13 d. įvyko 42-ros kuopos metinis susirinkimas. Narių atsilankė skaitlingai. Valdyba pasiliko visa ta pati: dvasios vadas prelatas J. A. Lipkus, pirm. Stephanie Kryger, vice pir. Mary Blaskis, rašt. Albina Driza, išd. Isabella Draski, išdo globėjos — Nellie Cizauskas ir Lucille Ramutis, prie vėliavos E. Vainoviez, Stella Adomaitis ir Alice Steponavich, tvarkdarė M. Kalkauskienė.

Po susirinkimo narės buvo pavaišintos užkandžiu. Paskui pakortuota. Vakarą smagiai praleistas.

Isabella Droski savo namuose šauniai pavaišino valdybą ir knygų revizijos komisiją gruodžio 8 d. Atsilankiusios buvo: S. Kryger, M. Blaskis, Albina Driza, Nellie Cizauskas, Lucille Ramutis, Stelle Landis ir Mary Petrila. Daug darbo buvo Isabellai Droski gaminant kalėdinį "salad" ir "dessert".

Visos tariame p. Droski nuoširdų ačiū.

—Koresp. A. D.

Chicago, Ill.

Iš 21-mos Kuopos Veikimo

Moterų Sąjungos 21 kuopos skaitlingas priešmetinis susirinkimas įvyko gruodžio 5 d. Šv. Kryžiaus parapijos svetainėj. Apie gerai pavykusį vakarą pranešimą padarė O. Norkienė ir J. Čepulienė, kuopos vardu dėkodamos narėms už pasidarbavimą ir bilių išplatinimą.

Pranešta, kad sunkiai serga veikli narė S. Šimkienė. Narės pažadėjo ją aplankyti.

Kuopos knygas peržiūrėti apsiėmė S. Stautienė, C. Kneičienė, S. Mickūnienė.

Knygos patikrintos pas rašt. A. Nor-
kienę gruodžio 19 d.

Valdyba 1949 metams palikta ta pa-
ti: dvasios vadas kun. A. Bendzunas,
pirm. J. Čepulienė, vice pirm. P. Tur-
skienė, fin. rašt. S. Bartkaitė, nut.
rašt. A. Norkienė, išd. P. Gudinski-
enė, išdo globėjos E. Gedvilienė ir S. Šim-
kienė, tvarkdarė V. Bučnienė, koresp.
B. Cicėnienė. Kuopai jau 21 metus
pirmininkauja darbšti pirmininkė J.
Čepulienė. Už 4 metų ji jau galės šves-
ti sidabrinį pirmininkavimo jubiliejų.

Kuopos susirinkimai įvyksta kiek-
vieno mėnesio pirmą sekmadienį, 1 val.
popiet, parapijos svetainėje.

—*Sąjungietė*

Gary, Indiana

Užuojauta

Gilios užuojautos reiškiamie brangiri
narei, Julei Nevardauskienei, dėl jos
vyro Antano mirties.

Velionis sirgo puspenktų metų, o
pastarąsias prieš mirtį tris savaites iš-
gulėjo be žado. Žmona turėjo praleisti
daug nemigo naktų būdėdama prie li-
gonio.

Lai Dievas jai gausiai atlygina ma-
lonėmis už jos didelę kantrybę ir iš-
tvermę.

—*61-ji Kuopa ir
Valdyba*

Hartford, Conn.

Trumpos Žinėlės

Naujų Metų lauktuvėms suruošti ko-
misijoje buvo valdyba ir sekančios na-
rės: B. Kniska, A. Navickienė, J. Ma-
zotas, M. Zaremba, V. Petraitis ir M.
Brazauskas.

Mūs kuopa gali pasididžiuoti pavyz-
dingomis narėmis. Pavyzdžiui, Ona Na-

vickienė. Ji tremtiniam yra pasiuntus
netoli 50 siuntinių ir sudarius darbo
ir buto garantijas trylikai asmenų.
Dabar laukia jų atvažiuojant. Lėškus
nuo tremtinių gauna ne po vieną, bet
po kelis iš syk. Atsakinėja kiek gali ir
šelpia. Kaikada net save nuskriaudžia,
kad sušelpus tremtinius. Koks gražus
pavyzdys kitoms narėms.

Ilgametės veikėjos Poteliunienės na-
mus aplankė mirtis pasiimdama jos
mylimą vyrą. Sąjungietės lankės į šer-
menis, meldėsi už velionio sielą ir dau-
gelis palydėjo į kapus.

Parapijos veikime sąjungietės taipgi
nėra paskutinės. Per dvi "bingo" sa-
vaites sąjungietės padėjo darbuotis,
kiek tiktai galėjo.

Laimingų 1949 m. visoms sąjungei-
tėms! — *Korespondentė*

Detroit, Mich.

Iš 54-tos Kuopos Veikimo

Gruodžio mėnesio susirinkime išrink-
ta ta pati valdyba. Nors mūsų mylima
pirmininkė P. Medonienė griežtai bu-
vo atsisakius, bet susirinkusioms pra-
šant, kad apsiimtų dar vienus metus
pirmininkauti, ji apsiėmė. Tad ir kitos
valdybos narės sutiko pasilikti.

1948 metų pabaigoje daug kuopos
narių sirgo: R. Walls ir M. Stankienė
jau pasveiko, bet R. Stankienė dar
serga, o K. Barkauskienė ir O. Ran-
kelienė pergyveno sunkias operacijas.
Linkime visoms kuogeriausios sveikatos.

Nutarta, kad pradedant metiniu su-
sirinkimu, tai yra gruodžio mėnesį
1948 m. kiekviena narė būtinai daly-
vautų susirinkime. Jeigu nedalyvaus,
turės užsimokėti hausmės 1 dolerį. Pa-

bauda turės būt užmokėta prieš kitą susirinkimą. Kitas susirinkimas įvyks vasario 13 d.

Susirinkimas baigtas malda už mirusias nares.

Garnys aplankė E. Plungienę ir paliko sūnelį. Kadangi ji jau augina dvi dukreles, tai džiaugiasi susilaukus tokios Kalėdų dovanos.

Lapkričio mėn. mirė a. a. Ona Salinienė. Jos vyrui ir visai gtminei reiškiamame užuojautos liūdesio valandoje.

Nė nepamatėm, kaip prabėgo dar vieni metai. Ką per tuos metus kiekviena narė nuveikė organizacijos labui, mažai ką galės pasakyti. Pradžioje metų padaryti prižadai pas daugelį ir liko pažadais. Nė viena nematė reikalo ištesėti.

Valdybą rinkdamos pažadėjome šimteriopą paramą. Deja, iki sekančio susirinkimo pažadai išdilo. Daugelis narių ne tik neatėjo į antrą susirinkimą, bet per ištisus metus nė kartą neatsilankė.

Ištikimiausia buvo ir liko valdyba. Ant jos pečių uždėjome visą našą. Ji pildė savo pareigas, bet mes, narės, nusidėjome tame, kad pamiršome savo narių pareigas. Daug galėjome nuveikti, bet tie darbai liko.

Garbė yra priklausyti prie vienintelės visoje Amerikoje lietuvių katalikių moterų organizacijos, bet sykiu būkime ir garbingos narės. Kelkime organizacijos vardą ir dirbkime jos labui. Nedarykime tuščių pažadų. Kiekviena sąžiningai atlikime savo pareigą. Tad su Naujais Metais visos į vieningą darbą.

Linkiu visoms sąjungietėms sveikiaušių, linksmiausių ir laimingiausių 1949 metų. — *Marija Kasevičienė*

Springfield, Ill.

Metinis Susirinkimas

Gruodžio 19 d. įvyko metinis susirinkimas 56 kuopos. Sekė valdybos raportai. J. Naumavich išdavė raportą ir atsisakė iš valdybos. Visų raportai buvo priimti. Pasirodo, kad mūsų kuopa yra geram stovy. Išde turi virš \$200.

Valdybon išrinkta: pirm. V. Šimkus, vice pirm. Eva Alane, fin. sekr. J. Lukaitis, išd. Anna Pazemetsky, nut. rašt. V. Kupris, išdo globėjos — E. Thomas ir M. Lapinskis, maršalka Urbas. Korespondentės rinkimas atidėtas kitam susirinkimui.

Nutarta rengti metinį balių, arba valdybos pagerbimą. Į komisiją įėjo Olesė Tičkus, Anna Lane, V. Kupris, Teodora Kazokaitis. Visos yra labai gabios šeimininkės. Tikime, kad balius tikrai pasiseks.

Kuopos čarterio narės Sugint sūnus mirė. Tik metai kai jis vedė sąjungietės Rudis dukrelę. Kuopa reiškia užuojautą motinėlėms ir velionio žmonai bei mažyčiui sūneliui, seserims, broliams ir artimoms giminėms.

—*Korespondentė*

Maspeth, N. Y.

30 Kuopos Žinutės

Mot. Sąjungos 30 kuopa laikė metinį susirinkimą gruodžio 13 d. Nutarta gavėnioj suruošti judomųjų paveikslų vakarą, taipgi metinį margučių balių sekmadienį po Velykų.

Perrinkton valdybon šiems metams įėjo: dvasios vadas kun. Jonas Ceka-
vičius, pirm. liko ta pati F. Ražiekienė, vice pirm. ta pati O. Liziūnienė, finansų rašt. ta pati J. Skarulienė, nut.

rašt. Ona Petrulienė, izd. O. Bagočiūnienė, tvarkos vedėja M. Raubienė.

Atsilankęs kleb, prelatas J. Balkūnas pasveikino naują valdybą, linkėdamas Mot. Sąjungai ir toliau gražiai gyvuoti po tiesos ir meilės vėliava.

Naujas Kapas

Ilgametę sąjungietę Ievą Jeznienę užklupo mirtis lapkričio 1 d. Kuopa neteko pavyzdingos narės.

SVEIKINU

Sutikus šiandie Naujuosius Metus, Sąjungietės, sesės, ką aš jums linkėsiu? Kuo numaldysiu aš jūsų skausmus, Į kenčiančias seses kuo prakalbėsiu? Ne, aš ištautėjusių nežengsiu takais, Aš su jumis laimę matysiu.

Pirmiausiai pasisveikinsiu su plunksnos draugėm,

Joms Dievo palaimos prašysiu.

Vargdienėms, vargšelėms, ligių suspaustoms

Duok, Viešpatie, viltį ir galią,

Ligonėms sveikatos, visoms mirštančioms

Nueiti į atsilsio šalį.

—O. Petrulienė

Linden, N. J.

Sukaktuvių Vakaras

Moterų Sąjungos 53-čios kuopos 30 metų gyvavimo atžymėjimas įvyko gruodžio 5 d. Bankiete dalyvavo ir St. Michael bažnyčios, iš Elizabeth, varg. Čižauskas su žmona M. Čižauskiene.

A. Liudvinaitienė, išbuvus kuopos pirm. per 25 metus, buvo vakaro vedėja.

Po kelių, dain. M. Čižauskienei skambinant pianu, būrelis narių padainavo keletą dainelių. J. Čižauskas taipgi padainavo keletą dainelių.

galo J. Čižauskui. skambinant pianu, visi svečiai sykiu padainavo keletą dainelių.

K. Šukienė, dabartinė kuopos pirm. padėkojo visiems atsilankiusiems ir šeiminkėms už vakarienės pagaminimą. Šeiminkavo sekančios: B. Sebeskienė, O. Atutienė ir S. Strazdienė.

Prie linksmų žinelių, turiu ir ne taip linksmų: serga narė A. Kimselienė, taipgi nesijaučia gerai ir dain. M. Čižauskienė. Linkime joms greit pasveikti.

Kuopos vardu šiuo noriu tarti padėkos žodį J. ir M. Čižauskams už atsilankymą į mūsų jubiliejinį vakarą.

Gruodžio 15 d. buvo skaitlingas metinis susirinkimas. Išklausyta pranešimai, o valdyba 1949 m. palikta ta pati.

Susirinkimas baigtas arbatėle.

Praeitų metų pabaigoj įvyko gražios vestuvės sąjungietės A. Shaltis su Victor Wadeyka. Medaus mėnesį jaunavedžiai praleido Arizona valst. Beje, jaunavedžiams ir nuo sąjungiečių buvo įteikta dovana.

A. Krutulienė siunčia visoms sąjungietėms sveikinimus iš saulėtos Floridos.

Linden'o sąjungietės nepamiršta ir lietuvių tremtyje. Prieš Kalėdas pasiųsta šeši siuntiniai šeimoms su mažais vaikais. Tą darbą atliko komisija iš A. Aitutienės ir B. Sebeskienės.

Linkiu kuopai šiais metais nuveikti daugiau gražių darbų.

—Korespondentė

REV. F. J. JURAS
94 BRADFORD ST.
LAWRENCE, MASS.